

Tips bij het aanvragen van een bijstandsuitkering en adviezen voor bijstandsgerechtigden

---

SOCIAAL-JURIDISCHE DIENST, APRIL 2016

Sociaal Hart Enschede

Inhoudsopgave

Inleiding	3
De aanvraag van een bijstandsuitkering	4
Handig van te voren.....	4
Naar het werkplein.....	5
Bewijslast en gevraagde gegevens.....	5
Recht op een voorschot.....	7
Aanvraag voor jonger dan 27.....	7
Advies voor bijstandsgerechtigden	9
Inlichtingenplicht.....	9
Medewerkingsplicht.....	10
Onderzoek door de gemeente.....	10
Kostendelersnorm.....	12
Bijzondere bijstand.....	13
Problemen, welke en wat te doen?	13
Bijlagen	16
Bijstandsnorm 2016.....	16
Vermogensgrens 2016.....	17

Inleiding

Het aanvragen van een bijstandsuitkering is een ingewikkeld proces waarbij veel dingen komen kijken. De Nederlandse overheid wil het aantal mensen in de bijstand zoveel mogelijk beperken en heeft daarom sinds januari 2015 met de invoering van de Participatiewet strenge eisen en voorwaarden opgesteld waaraan iemand moet voldoen om een bijstandsuitkering te mogen ontvangen.

Uitvoering van deze Participatiewet ligt bij de Nederlandse gemeentes die daarmee dus verantwoordelijk zijn voor het op tijd afhandelen van een bijstandsaanvraag, het controleren van de eisen en voorwaarden, het betalen van de uitkering en het opleggen van straffen als boetes of het verlagen van de uitkering zodra *men het bewijs heeft* dat de regels niet worden nageleefd of men zich niet houdt aan de verplichtingen zoals deze door de Participatiewet worden opgelegd.

Omdat er tussen de Nederlandse gemeentes behoorlijk wat verschillen zijn- zoals aantal inwoners, gemiddeld inkomen en oppervlakte van de gemeente- heeft de overheid de gemeenten enige vrijheid gegeven in het uitvoeren van de Participatiewet en zal het doen van een aanvraag en omgang met bijstandsgerechtigden niet in iedere gemeente hetzelfde zijn.

Deze gids is daarom opgesteld voor inwoners van de gemeente Enschede en is gebaseerd op ervaringen van Stichting Sociaal Hart Enschede en de verschillende advocaten en juristen waarmee wij samenwerken.

Op deze gids berust een copy-left en dat houdt in dat het een ieder vrij staat de inhoud naar eigen inzicht te kopiëren of anderszins te gebruiken.

Onze dank gaat uit naar de volgende mensen en kantoren zonder wie deze gids niet tot stand had kunnen komen.

Marijke de Weger, jurist www.bezwaarbijgemeente.nl

Jan Melief, advocaat de singel advocaten Enschede www.desingeladvocaten.nl

Jelle Klaas, advocaat Fischer Advocaten Haarlem www.fischeradvocaten.nl

Petra Gerritsen, advocaat Bolwerk Advocaten Enschede www.bolwerkenschede.nl

Martin Zandt, jurist www.zandtconsultancy.nl

De aanvraag van een bijstandsuitkering

Handig van te voren

Om voor een bijstandsuitkering in aanmerking te komen moet iemand als werkzoekende bij het werkplein staan ingeschreven. Dit kan met een DigiD via www.werk.nl.

Hebt u geen (werkende) DigiD inlognaam en/of wachtwoord dan kunt u deze via www.digid.nl aanvragen en zal het binnen 5 werkdagen naar uw woonadres worden verstuurd. Als ook dit niet mogelijk is kunt u bij het werkplein een papieren inschrijfformulier aanvragen. **Ook uw partner dient zich hier in te schrijven, ook al heeft hij/zij werk of een andere uitkering.**

De verplichtingen werk te zoeken gelden namelijk ook voor hem of haar tenzij er sprake is van zelfstandig inkomen uit werk of uitkering.

Via www.werk.nl kunt u naast het inschrijven als werkzoekende ook vast de aanvraag voor een bijstandsuitkering doen. **U moet zich binnen 2 dagen melden bij het werkplein om de aanvraag te doen.**

Vraagt u een bijstandsuitkering aan omdat een andere, bijvoorbeeld WW, uitkering afloopt?

Houd dan rekening met de aanvraagtermijn van **8 weken** en vraag de uitkering voor die tijd aan.

U krijgt hiervan ruim voor de tijd bericht over van het UWV. Een uitkering gaat pas in op de dag van je aanvraag, het is dus belangrijk om het zo snel mogelijk aan te vragen.

Om voor een bijstandsuitkering in aanmerking te komen moet u voldoen aan de volgende eisen:

- ✓ U woont rechtmatig in Nederland.
- ✓ U bent 18 jaar of ouder.
- ✓ U heeft niet genoeg inkomen of eigen vermogen om in uw levensonderhoud te voorzien. Woont u samen met uw echtgenoot of voert u een gezamenlijke huishouding met iemand? Dan telt het inkomen en het eigen vermogen van deze persoon mee.
- ✓ U kunt geen beroep doen op een andere uitkering.
- ✓ U zit niet in de gevangenis of een huis van bewaring.
- ✓ U doet mee aan activiteiten die uw gemeente u aanbiedt om werk te vinden.

Naar het werkplein

Voor het doen van de daadwerkelijke aanvraag moet u naar het Stadskantoor in Enschede, aan de Hengelosestraat 51 (7514 AD). U kunt zich hiervoor iedere werkdag bij de receptie melden tussen 09:00 en 13:00. Indien u een partner hebt moet uw partner ook mee, bij een geldige reden kunt u hem of haar afmelden bij het werkplein.

U zult vervolgens mee worden genomen door een van de consultants van het Werkplein om de aanvraag met u door te nemen. In dit gesprek zal de consultant vragen waarom u een uitkering wilt aanvragen, wat u hebt gedaan om aan het werk te komen en welke documenten u moet aanleveren om de aanvraag compleet te maken.

Het is verstandig bij de eerste melding op het Werkplein te zeggen dat u meteen een aanvraag voor een uitkering wil indienen. U hebt namelijk recht op een voorschot binnen vier weken nadat de aanvraag is ingediend. Na het gesprek krijgt u van de consultant een schriftelijk bewijs van de aanvraag mee en een lijst met de informatie die u bij de gemeente moet aanleveren.

Bewijslast en gevraagde gegevens

Voor het aanvragen van een uitkering bent u verplicht om alle gegevens die de gemeente bij u opvraagt in te leveren. **De bewijslast om aan te tonen dat u recht hebt op een uitkering ligt bij u!** Het is daarom belangrijk om alle gevraagde gegevens compleet en zo overzichtelijk mogelijk in te leveren

Wat wordt er dan zoal gevraagd? Dat is afhankelijk van uw situatie, maar in ieder geval alles wat aantoonst dat u niet beschikt over ander inkomen of vermogen.

De gevraagde gegevens zijn meestal:

1. Kopie ID, dit moet een paspoort, identiteitskaart of vreemdelingendocument zijn, **geen** rijbewijs. Als uw paspoort of ID verlopen is, vraag dan zo snel mogelijk een nieuwe aan, want dit kost weer 2 – 3 weken. Alleen in zeer uitzonderlijke situaties kunt U hiervoor bijzondere bijstand krijgen.
2. Bankafschriften van de laatste 3 maanden voor de aanvraagdatum. Met naam, adres, woonplaats en SALDO erop! De transacties alleen zijn niet voldoende. Het betreft bankafschriften **van ALLE bankrekeningen**, van jezelf, je partner en je kinderen. Ook als er niks opstaat, je ze niet actief gebruikt, of als ze zijn opgeheven, staan ze nog in een landelijk systeem op je naam en kan dit voor verwarring zorgen bij de gemeente. Doe er een bewijs van opheffing bij, als je

rekening (recent) is beëindigd. Afschriften kunnen ook worden opgevraagd bij de bank maar dit kost tijd én geld.

3. Ontslaggegevens: arbeidsovereenkomst, ontslagbewijs, correspondentie met werkgever en eventuele uitkeringsinstantie (UWV).
4. Inkomen: loonspecificaties, uitkeringsspecificaties, pensioen, andere uitkering, beschikkingen van voorlopige teruggaaf en kindgebonden budget van de Belastingdienst, belastingaanslagen, beschikking zorg- en huurtoeslag.
5. Vermogen: woning, auto, sieraden, schulden, afkoopwaarde van uw levensverzekering.
6. Schulden: indien van toepassing afspraken met de Stadsbank, uitspraken van de Rechtbank over schuldsanering, gegevens bewindvoerder, vonnis rechtbank inzake andere schulden
7. Wonen: huurcontract, hypotheekakte, WOZ-beschikking, jaaropgave restant hypotheek, huur- of hypotheekbetalingsbewijzen.
8. Detentie: detentieperiode, ontslagbewijs.
9. Eigen bedrijf: bedrijfsbeëindiging, uitschrijving KvK, verkoop bedrijfspand, einde vaste lasten, correspondentie bewindvoerder/ curator, bankafschriften zakelijke rekening, jaarrekening met balans, verlies- en winstrekening afgelopen twee jaar.
10. Echtscheidingsvonnis of convenant.
11. Polis zorgverzekering, kopie zorgpas
12. Kopie bankpas

- ✓ Bij de aanvraag vraagt de gemeente dus om allerlei informatie. Het is belangrijk dat u deze informatie zo snel mogelijk en volledig inlevert.
- ✓ E-mailadres waar u gegevens naartoe kunt sturen of om vragen te kunnen stellen is werkeninkomen@enschede.nl. Vermeld als onderwerp bijstandsaanvraag gevolgd door uw naam en uw Burgerservicenummer.
- ✓ Lever de informatie in bij de receptie van het werkplein en vraag om een ontvangstbewijs!
- ✓ U moet de gevraagde informatie altijd binnen een bepaalde tijd aanleveren. Dat staat in de schriftelijke informatie die u van de gemeente krijgt bij de aanvraag. U kunt ook later een brief krijgen waarin staat binnen hoeveel tijd u welke informatie moet aanleveren.
- ✓ **Heel belangrijk is dat u zich aan de termijn houdt! Doet u dat niet, dan stelt de gemeente de aanvraag buiten behandeling, dit wil zeggen zij hoeft verder geen inhoudelijk onderzoek te doen en het rect op uitkering vast te stellen. Om aan een uitkering te komen dient u opnieuw een uitkering aan te vragen.**
- ✓ Als u de informatie niet op tijd kunt aanleveren, kunt u uitstel vragen. Doe dat per e-mail of brief of ga even langs bij de gemeente en vraag om uitstel. Vaak wordt de beslistermijn verlengd met de termijn waarvoor u uitstel hebt gekregen.

- ✓ Lever **geen** originelen in, want u weet niet of u ze terug krijgt. Doe dit alleen als de instantie als voorwaarde stelt dat ze een origineel willen, bijvoorbeeld de nota van de apotheek voor de zorgverzekering.
- ✓ Maak kopieën van alles wat u inlevert, dus ook van de aanvraag. Bewaar dit in uw eigen administratie. Het kan later als bewijs dienen. Bovendien hebt u dan zelf een goede administratie, zodat u bijvoorbeeld in de gaten kan houden of er op tijd wordt beslist op de aanvraag. Hebt u geen geld voor kopieën? Bij het werkplein kunt u gratis kopieën maken.

Recht op voorschot

Een aanvrager van een bijstandsuitkering heeft recht op een voorschot van ten minste 90% van de voor hem of haar geldende bijstandsnorm. Dit voorschot moet worden uitbetaald binnen vier weken na de aanvraag (dat hoeft niet bij uw eerste bezoek te zijn).

Vraag daarom bij uw eerste bezoek aan de gemeente meteen de uitkering aan.

U hebt alleen géén recht op een voorschot:

- ✓ Als u de gemeente belangrijke gegevens niet, niet op tijd of onvolledig aanlevert én dit uw schuld is;
- ✓ Als u onvoldoende meewerkt aan het onderzoek van de gemeente naar uw recht op bijstand;
- ✓ Als het de gemeente meteen duidelijk is dat u geen recht op een bijstandsuitkering zult hebben.
- ✓ Vraag bij uw aanvraag meteen om een voorschot. Denk er wel aan dat u ontvangen voorschotten moet terugbetalen als de uitkering niet wordt toegekend.

Mocht uw aanvraag voorschot worden afgewezen vraag dan altijd om een schriftelijke bevestiging van de afwijzing. Het is helaas niet mogelijk in bezwaar te gaan tegen het afwijzen van het voorschot, wel bestaat er een spoedprocedure bij de voorzitter van Gedeputeerde Staten. Hiermee kan een jurist of advocaat u verder mee kunnen helpen.

Jonger dan 27 jaar

Als u jonger bent dan 27 jaar, kunt u niet direct een bijstandsuitkering aanvragen. Voor u geldt dan eerst de wettelijke zoekperiode van vier weken. Na deze vier weken kunt u een bijstandsuitkering aanvragen. Wel moet u zich direct nadat u werkloos bent geworden als werkzoekende inschrijven bij werk.nl.

U heeft hiervoor een DigiD nodig. Na de inschrijving meldt u zich bij het Werkplein. U krijgt dan een gesprek met een consulent. In de vier weken volgend op dit gesprek gaat u zelf actief op zoek naar werk of naar een opleiding met studiefinanciering. Tijdens de intake wordt beoordeeld of u voldoende heeft gesolliciteerd.

U moet (zich) in ieder geval:

- ✓ inschrijven als werkzoekende bij het UWV (werk.nl)
- ✓ uw CV uploaden op werk.nl
- ✓ inschrijven voor opleidingen (BOL) waarbij recht op studiefinanciering bestaat
- ✓ solliciteren
- ✓ inschrijven bij uitzendbureaus.

Geen werk of opleiding gevonden na vier weken

Als u na vier weken geen werk of opleiding heeft gevonden, vult u de volledige aanvraag voor een bijstandsuitkering op Werk.nl in en meldt u zich bij het Werkplein Twente voor een tweede gesprek. Doe dit niet later dan 2 weken na het verstrijken van de vier weken zoekperiode. Doet u dit wel later dan wordt uw aanvraag niet in behandeling genomen en gaat bij een hernieuwde aanvraag weer de 4 weken zoekperiode gelden.

Als u bijstandsuitkering krijgt, wordt er een plan van aanpak gemaakt. Hierin staat beschreven wat wij van u verwachten en welke hulp u van de gemeente krijgt.

Voorschot

Binnen de zoekperiode heeft de jongere in principe geen recht op een voorschot en kan ook geen aanspraak maken op ondersteuning bij werkaanvaarding. Slechts bij (hoge) uitzondering en er sprake is van zeer dringende redenen kan binnen de zoekperiode een voorschot worden verstrekt. Het gaat dan bijvoorbeeld om een acute noodsituatie die niet anders is op te lossen dan via het verstrekken van een voorschot (zoals dreigende huisuitzetting of ernstige psychische nood). Een uitzondering hierop geldt voor jongere asielzoekers die een status krijgen om in Nederland te mogen verblijven. Voor hen geldt dat zij niet de mogelijkheid hebben in hun levensonderhoud te voorzien binnen de zoekperiode en geen buffer hebben kunnen opbouwen, omdat zij niet hebben kunnen werken voor de aanvraag. Voor deze groep is het mogelijk voor levensonderhoud een voorschot te verstrekken.

Advies voor bijstandsgerechtigden

Inlichtingenplicht

Als u een bijstandsuitkering ontvangt, gelden er diverse verplichtingen. Eén van die verplichtingen is de inlichtingenplicht. De inlichtingenplicht houdt in dat u alle informatie die van belang is voor je uitkering moet meedelen aan de gemeente.

Maar wat is dan relevante informatie voor de gemeente?

Natuurlijk is het relevant voor je uitkering als u geld verdient, uw kind studiefinanciering ontvangt of een bijbaantje heeft, als u gaat verhuizen/samenwonen of op vakantie naar het buitenland gaat.

U moet de gemeente meteen alles melden dat van belang kan zijn voor uw uitkering.

Bijvoorbeeld:

- a. Als u gaat verhuizen
- b. Als u langere tijd afwezig zult zijn
- c. Als u gaat samenwonen
- d. Als u en uw partner uit elkaar gaan
- e. Als u geld heeft ontvangen, bijvoorbeeld:
  - ✓ Een belastingteruggaaf
  - ✓ Een nagekomen uitkering of loon
  - ✓ Inkomsten uit arbeid
  - ✓ Inkomsten uit verkopen
  - ✓ Schenkingen
  - ✓ Een erfenis
  - ✓ Ontvangen toeslagen (huur, zorg, kindgebonden budget) hoeft u niet te melden.
  - ✓ Als u een part-time baan verliest.

Dit is geen complete opsomming!

Van de gemeente krijgt u formulieren waarop u meldingen kunt doen. Als u twijfelt of u iets moet melden, kunt u het maar beter wel doen. Als u iets niet meldt dat u wel had moeten melden, kan dat zeer nadelige gevolgen hebben voor uw uitkering.

Als u er zeker van wilt zijn dat de gemeente informatie heeft ontvangen, kunt u deze het beste naar de gemeente brengen en een bewijs van ontvangst vragen.

Medewerkingsplicht

Een van de verplichtingen bij een uitkering is de medewerkingsverplichting. U moet bijvoorbeeld meewerken als de gemeente een huisbezoek wil afleggen, maar ook moet u verschijnen bij gesprekken en afspraken bij de gemeente, werkcoach, een banenmarkt enzovoorts.

Als u niet meewerkt kan de uitkering stopgezet worden. Meestal gebeurt dit eerst tijdelijk, door een opschorting van de uitkering. Hierover krijgt u eerst een brief met een uitnodiging om 'het verzuim' te herstellen. Als u een tweede keer niet meewerkt kan uw uitkering definitief worden stopgezet.

Ook als u volgens de gemeente niet-voldoende- meewerkt aan het vinden van werk, in de vorm van een traject, gesprekken of een traject kan de uitkering gekort en stopgezet worden.

Ook belangrijk is om de post goed in de gaten te houden. Check de post elke dag, open de brief, zodat u geen afspraak mist. Soms wordt u zelfs voor een afspraak voor de volgende dag uitgenodigd en als u het mist, loopt uw uitkering gevaar.

Onderzoek door de gemeente

Als de gemeente denkt dat u misschien geen recht (meer) hebt op een uitkering, kan er onderzoek worden gedaan. Dat kan – naast het onderzoeken van documenten - op allerlei manieren:

- ✓ Gesprekken die (soms) worden opgenomen.
- ✓ Huisbezoek
Dat gebeurt onder andere om te zien of u wellicht samenwoont. Het huisbezoek kan zonder bericht vooraf plaatsvinden en u moet er aan meewerken. Als u dat niet doet kan uw uitkering worden geweigerd, ingetrokken of u kunt krijgen een boete.
- ✓ Heimelijke observaties; de gemeente komt dan bijvoorbeeld regelmatig kijken of u misschien samenwoont of werkt. U merkt dat niet, maar het gebeurt wèl.
- ✓ Onderzoek gegevensbestanden van andere instellingen, bijvoorbeeld:
  - RDW om te kijken of u een of meer auto's op uw naam hebt staan, Belastingdienst
  - Energie- en waterbedrijven
  - UWV
  - De gemeente kijkt ook regelmatig op internet: bijvoorbeeld Marktplaats en sociale media als Facebook.

Huisbezoek

De gemeente kan ook kiezen om bij u op huisbezoek te gaan. U bent verplicht hieraan mee te werken en mag dit niet zomaar weigeren.

De gemeente moet wel een goede reden hebben om op huisbezoek te gaan. Ze kunnen twijfels hebben of u wel woont op het adres dat u hebt opgegeven, of dat uw partner misschien bij u woont.

Deze twijfel kan zijn ontstaan door bijvoorbeeld het feit dat u niet reageert op post of deze ongeopend retour gaat, een signaal van een andere gemeente of instantie (SVB/UWV), een anonieme tip of een administratief onderzoek van de gemeente.

Een administratief onderzoek is bijvoorbeeld gebaseerd op 'vreemde zaken' op uw bankafschriften, zoals boodschappen doen in een andere gemeente.

Het kan ook zijn dat er al dagen wordt gepost voor uw deur. Dit is meestal bij een vermoeden van samenwoning. Als die goede reden er is, mag de gemeente een huisbezoek afleggen.

Overigens moet u het huisbezoek ook *direct* toelaten en niet morgen of over een uur. Alleen met een hele goede reden kunt u dit verzetten, zoals bij een begrafenis of een doktersafspraak. Let op: dit moet u natuurlijk wel weer kunnen bewijzen!

Een huisbezoek kan aangekondigd of onaangekondigd plaatsvinden. Dit kan ook aansluitend gebeuren na een gesprek met Werk en Inkomen (Sociale Dienst).

Waar wordt op gelet? De gemeente kijkt naar de aanwezigheid van:

- ✓ administratie
- ✓ een vaste slaappleats (dus niet op de bank slapen of een stretcher in de woonkamer bijzetten),
- ✓ etenswaren, kleding, persoonlijke spullen (foto's, hobbymateriaal),
- ✓ verzorgingspullen (in het geval van samenwoning het aantal tandenborstels, mannen/vrouwen producten),
- ✓ een normale inrichting (bank en tv), eventueel medicijnen.

Het is niet zo dat als één element van de opsomming mist, er geconcludeerd wordt dat u er niet woont of dat je samenwoont als er juist wel één van de elementen aanwezig is van uw partner. Het is een optelling van deze feiten, een totaalindruk dat het huis bewoond wordt door u dan wel met een partner.

Overigens is een LAT-relatie toegestaan met een uitkering. U kunt dan 3 dagen en/of nachten samenzijn, maar u moet wel duidelijk uw eigen spullen en eigen woning hebben.

Kostendelersnorm

Als u in een huis met meerdere mensen woont, kan mogelijk de kostendelersnorm op u worden toegepast, omdat u kosten met anderen kunt delen. U krijgt dan een lagere uitkering. Als uw medebewoners onder de 21 zijn of studenten met studiefinanciering of als zij een reële, commerciële huur betalen, mogen zij echter niet meetellen als kostendelers. Geef dat door als u de uitkering aanvraagt.

Door de gemeente wordt het begrip 'gezamenlijke huishouding' gebruikt in plaats van 'samenwonen'. Er is sprake van een gezamenlijke huishouding bij de aanwezigheid van twee criteria:

1. een gezamenlijk hoofdverblijf
2. wederzijdse zorg.

1. Van een gezamenlijk hoofdverblijf is sprake als u het grootste deel van de tijd samen in dezelfde woning bent. In een week betekent dat dat u meer dan de helft van de week samen bent. Hiervan is dus ook sprake als u 4 van de 7 dagen in een woning verblijft!

2. Er is sprake van wederzijdse zorg als u allebei iets voor de ander doet. Dit kan bijvoorbeeld zijn voor de ander zorgen bij ziekte, financieel bijdragen aan het huishouden, huishoudelijke taken uitoefenen, oppassen, goederen toevoegen aan de huishouding, de ander wegbrengen met de auto enzovoorts.

Ook als u zelf in een gesprek verklaart dat u met de ander samenwoont mag de gemeente al concluderen dat je samenwoont. Dat kan al voldoende bewijs zijn!

Er is geen sprake van gezamenlijke huishouding bij:

Kamerbewoning (voorwaarde betalen reële huur), kostgangerschap, familieleden in de eerste graad (eerste graad = ouder en kind).

Ook bij samenwonen met broer of zus is sprake van een gezamenlijke huishouding, tenzij u samenwoont omdat één van beiden dagelijkse hulp nodig heeft in de verzorging.

Bijzondere bijstand

Bijzondere bijstand is geld van de gemeente voor mensen met een laag inkomen. Het geld is bedoeld voor bijzondere, noodzakelijke kosten. Bijvoorbeeld als de wasmachine kapot is, of als u extra kosten hebt door een ziekte of beperking.

Voor bijzondere bijstand gelden enkele voorwaarden:

- ✓ U heeft te weinig inkomen en/of vermogen om noodzakelijke kosten zelf te betalen. Vermogen is bijvoorbeeld spaargeld, maar ook een dure auto.
- ✓ U hoeft geen bijstandsuitkering te hebben om bijzondere bijstand te krijgen. Ook bij een minimumloon of een AOW-pensioen kan bijzondere bijstand mogelijk zijn.
- ✓ De kosten zijn echt noodzakelijk en u kunt ze op geen enkele andere manier vergoed krijgen. Dus ook niet via een verzekering die u af had kunnen sluiten, of via een subsidieregeling.

Hieronder staan enkele voorbeelden van bijzondere, noodzakelijke kosten:

- ✓ extra kosten vanwege een ziekte of een beperking (bijv. extra beddengoed, hoge stookkosten, extra energieverbruik, extra waskosten);
- ✓ kosten voor een wasmachine, koelkast of ander huishoudelijke apparatuur;
- ✓ kosten voor een opleiding die noodzakelijk is.

Bijzondere bijstand wordt, om kosten te besparen, door de gemeente zo min mogelijk uitgekeerd. Zo worden kosten die via de gemeenschappelijke (collectieve) ziektekostenpolis vergoed kunnen worden niet verstrekt uit bijzondere bijstand.

Als u voor bijzondere kosten bijzondere bijstand heeft aangevraagd en deze wordt afgewezen, staat tegen deze afwijzing wel bezwaar open en dit heeft doorgaans absoluut zin. De medewerkers van Stichting Sociaal Hart Enschede en onze advocaten kunnen u hierbij helpen.

Problemen, welke en wat te doen?

Omdat er nog al wat mis kan gaan bij de aanvraag van een uitkering en de gemeente regelmatig verkeerde of onterechte beslissingen, afwijzingen of opgelegde sancties kan nemen is het naast de tips uit deze gids goed door te nemen belangrijk om te weten wat u er mogelijk tegen kunt doen en wie daarbij kan helpen.

Uw aanvraag is afgewezen, niet in behandeling genomen of u krijgt te weinig uitkering.

Neem contact op met de sociaal-juridische dienst van Stichting Sociaal Hart Enschede. Wij kunnen u helpen met bezwaar maken, gaan mee om een (nieuwe) aanvraag te doen of verwijzen u door naar een advocaat.

U kunt ons bereiken via **sjd.enschede@gmail.com** of langskomen op ons tweewekelijkse spreekuur iedere **dinsdagavond** van **18:30 tot 20:00** en **donderdagmiddag** van **14:00 tot 16:00**.

Onze hulp is geheel kosteloos en op basis van solidariteit!

Oostveenweg 96/a
7533 VW Enschede

klachten
commissaris

U voelt zich onterecht behandeld door de gemeente of door een van haar consulenten of u hebt een andere klacht over de gemeente.

Neem contact op met de klachtencommissaris van de gemeente Enschede. Zij zullen uw klacht serieus in behandeling nemen en een onafhankelijk oordeel geven waar de gemeente ook écht rekening mee moet houden.

Klachtencommissaris

Postbus 20
7500 AA Enschede
(053) 481 86 86

klacht@enschede.nl

www.klachtencommissarisenschede.nl

De gemeente doet te lang over uw aanvraag

Als uw aanvraag of een bezwaarschrift niet op tijd wordt afgehandeld, hebt u wellicht recht op een dwangsom die de gemeente u moet betalen vanwege de vertraging. In principe moet de gemeente binnen acht weken op uw aanvraag beslissen. De termijn kan worden verlengd als u nog informatie moet aanleveren of als de gemeente schriftelijk de beslistermijn heeft verlengd.

Als de beslistermijn voorbij is, kunt u de gemeente om een dwangsom vragen.

Dat kan per e-mail of schriftelijk. De gemeente heeft dan nog 14 dagen om alsnog te beslissen. Gebeurt dat niet, dan moet de gemeente u per dag vertraging betalen.

De dwangsom kan uiteindelijk oplopen tot € 1.260,-.

Neem voor hulp hierbij contact op met ons via sjd.enschede@gmail.com of een van de onderstaande advocaten.

U hebt een andere juridische vraag of klacht

Als u vragen of problemen hebt, kunt u ook het Juridisch Loket opbellen (0900-8020). Dat is gratis. Zij kunnen u vaak zelf helpen of u doorverwijzen naar een advocaat. De hulp van een advocaat is ook gratis.

Prinsestraat 1

7513 AM Enschede

Postbus 700

7500 AS Enschede

T: 053 - 4333552

E: melief@desingeladvocaten.nl

I: www.desingeladvocaten.nl

Bolwerk Advocaten Enschede

Laarressingel 61

7514 EL Enschede

(053) 480 19 29

info@bolwerkenschede.nl

Kalkerlanden 33

7542 WH Enschede

(06) 11527584

I: www.zandtconsultancy.nl

E: ml.zandt@zandtconsultancy.nl

Kosten advocaat

Zodra u een advocaat inschakelt bent u een eigen bijdrage verschuldigd. Hoogte hiervan hangt af van uw inkomen en wordt berekend door de Raad voor Rechtsbijstand.

Sommige advocaten hanteren de regel dat het eerste gesprek gratis is! Vraag hier vooraf naar.

Afhankelijk van de hoogte van uw inkomen is het mogelijk hier bijzondere bijstand aan te vragen. Voorwaarde hiervoor is dat u beschikt over een toevoegingsverklaring van de Raad voor Rechtsbijstand.

Bijlagen

Bijstand 1 januari 2016

Bedragen netto per maand

Categorie	Bijstand incl. VT	Bijstand excl. VT	5,0% VT
Jonger dan 21 jaar zonder ten laste komende kinderen			
alleenstaande	€ 240,10	€ 228,10	€ 12,01
gehuwden; beide echtgenoten jonger dan 21 jaar	€ 480,20	€ 456,19	€ 24,01
gehuwden; één echtgenoot 21 jaar of ouder	€ 934,89	€ 888,15	€ 46,74
Jonger dan 21 jaar met één of meer ten laste komende kinderen			
alleenstaande ouder	€ 240,10	€ 228,10	€ 12,01
gehuwden; beide echtgenoten jonger dan 21 jaar	€ 758,11	€ 720,20	€ 37,91
gehuwden; één echtgenoot 21 jaar of ouder	€ 1212,80	€ 1152,16	€ 60,64
21 jaar tot pensioengerechtigde leeftijd			
alleenstaande of alleenstaande ouder	€ 972,70	€ 924,06	€ 48,64
gehuwden	€ 1.389,57	€ 1.320,09	€ 69,48
Pensioengerechtigde leeftijd of ouder			
alleenstaande of alleenstaande ouder	€ 1.092,87	€ 1.038,23	€ 54,64
gehuwden; één of beide echtgenoten pensioengerechtigde leeftijd of ouder	€ 1.492,96	€ 1.418,31	€ 74,65
Kostendelersnorm			
echtgenoot jonger dan 21 jaar, zonder ten laste komende kinderen	€ 240,10	€ 228,10	€ 12,01
echtgenoot jonger dan 21 jaar, met één of meer ten laste komende kinderen	€ 518,01	€ 492,11	€ 25,90

Bijstandsnormen per 1 juli 2015

Tabel: Bijstandsnormen per 1 juli 2015

Leefsituatie	Leeftijd	Hoogte bijstandsuitkering
Gehuwd of samenwonend	21 jaar tot AOW-leeftijd	100% van het minimumloon (samen)
Alleenstaande	21 jaar tot AOW-leeftijd	70% van het minimumloon
Alleenstaande ouder	21 jaar tot AOW-leeftijd	70% van het minimumloon + extra kindgebonden budget (alleenstaande ouderkop)
Jongeren	18 tot 21 jaar	Uitkering wordt afgeleid van de kinderbijslag

Vermogensgrens bijstand per 1 januari 2016

Gezinssamenstelling	Maximaal eigen vermogen om in aanmerking te komen voor een bijstandsuitkering
Alleenstaand zonder inwonende kinderen	5.920 euro
Alleenstaande ouder met inwonende kinderen	11.840 euro
Gehuwd of samenwonen zonder kinderen	11.840 euro (samen)
Gehuwd of samenwonen met kinderen	11.840 euro (samen, inclusief het spaargeld van de kinderen)

Als vermogen telt mee:

- het geld op alle bank- en spaarrekeningen
- contant geld
- lijfrentepolissen
- koopsompolissen
- aandelen
- obligaties
- sieraden en andere waardevolle bezittingen
- de waarde van uw auto boven de € 3.500,-

Eigen huis

Als uw vermogen bestaat uit een eigen huis en u bewoont dit huis zelf, dan kunt u dat vermogen niet gelijk gebruiken voor uw levensonderhoud. U kunt dan een uitkering aanvragen. Maar het kan wel zijn dat u die uitkering als lening krijgt. Zo'n krediethypotheek hangt onder andere af van de overwaarde op uw huis. Als u geen uitkering meer ontvangt of als u uw huis verkoopt moet u de lening terugbetalen.